

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
Чернівецького ліцею №17 «Успіх»
Чернівецької міської ради
Наказ № 01
від « 31 » серпня 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Чернівецького
ліцею №17 «Успіх»
Чернівецької міської ради
Степанівна КУШНІР
« 31 » серпня 2022 р.

ОСВІТНЬЯ ПРОГРАМА

*Чернівецького ліцею №17 «Успіх»
Чернівецької міської ради
на 2022/2023 навчальний рік*

(Базова середня освіта, 5 - 9 класи)

Освітня програма базової середньої освіти Чернівецького ліцею №17 «Успіх» розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти **II ступеня** (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) та з урахуванням специфіки організації освітнього процесу в школі (заклад з українською мовою навчання та 5-денним навчальним тижнем).

Освітня програма окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, визначає: загальний обсяг навчального навантаження, очікувані результати навчання учнів, рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік:

- для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік,
- для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік,
- для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у **навчальному плані** закладу загальної середньої освіти II ступеня.

Навчальний план є складовою освітньої програми, що конкретизує організацію освітнього процесу та дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів, передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану сформована закладом з урахуванням особливостей організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливостей мікрорайону, рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу та проводяться за навчальними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

Варіативна складова навчального плану школи **II ступеня** використана на підсилення предметів інваріантної складової:

- української мови (5-Б; 6-А,6-Б; 7-А,7-Б,7-В; 8-А,8-Б, 8-В; 9-А, 9-Б);
- англійської мови (5-А, 5-Б, 5-В; 7-А);
- інформатики (5-А, 5-В);
- математики (6-А, 6-Б);
- алгебри – (7-А; 8-А, 8-Б, 8-В; 9-А, 9-Б).

Години варіативної складової навчального плану школи II ступеня відведено також на викладання факультативних курсів, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію та світоглядне спрямування, а також на проведення індивідуальних консультацій:

- по 0,5 години в 5-А та 5-В класах на проведення групових занять із математики.

- 0,5 години в 7-А на проведення факультативного курсу «Самопізнання та соціалізація підлітка»;

- по 0,5 години у 8-А, 8-Б, 8-В класах на проведення курсу «Шкільне підприємництво»;

- 0,5 години у 9-А, 9-Б класах на проведення курсу за вибором «Чернівці та чернівчани».

- по 1 годині на проведення занять факультативного курсу «Практикум з правопису української мови» у 8-А, 8-Б, 8-В; 9-А, 9-Б класах.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за №229/6517 (зі змінами).

Типову освітню програму укладено за такими **освітніми галузями**:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Освітня галузь «Мови і літератури» у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Українська література», «Іноземна мова (англійська/німецька)», «Зарубіжна література».

В межах галузі «Суспільствознавство» у 6-х класах – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Освітня галузь «Мистецька/Мистецтво» реалізується через окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» в 5-А, 5-Б, 5-В; 7-А класах та «Мистецтво» у 6-А, 6-Б; 8-9 класах.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в

		<p>мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у доквіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі</p>

		<p>наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за</p>

		спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а й інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища (зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання); окремі предмети; предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Зокрема

можливість не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту, на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу в школі є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також вчителями школи застосовуються такі форми організації освітнього процесу, як екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні уроки, відеоуроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку, проводяться навчально-практичні заняття як форма організації, що поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності.

Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях, на яких учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Практикуються заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу тих, хто навчає малу групу.

Проводяться екскурсії, що в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Особливості організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання

Під час карантину та інших надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, інших обставин, які об'єктивно унеможливають відвідування закладу освіти, використовуються технології дистанційного навчання здобуття повної загальної середньої освіти за різними формами (очною (денною, вечірньою), заочною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою), педагогічним патронажем).

Під час організації дистанційного навчання в умовах карантину або інших надзвичайних обставин доцільно погодити з одним із батьків учня, який має відповідні протипоказання, форми взаємодії педагогічних працівників з ним і засоби навчання, що можуть використовуватися.

Створюються умови для забезпечення повноцінної участі в освітньому процесі осіб з особливими освітніми потребами (застосування допоміжних технологій навчання, підтримка з боку асистента вчителя та/або асистента учня, проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) тощо) з обов'язковим урахуванням індивідуальної програми розвитку.

Форми організації освітнього процесу для забезпечення дистанційного навчання:

- навчальні заняття, у тому числі лабораторні, практичні;
- консультації;
- вебінари;
- онлайн-форуми;
- віртуальні екскурсії;
- навчальні ігри;
- конференції;
- дослідницька, пошукова робота;
- проектна діяльність тощо.

Електронні освітні платформи, онлайн сервіси та інструменти, за допомогою яких організовується освітній процес під час дистанційного навчання: Meet, Zoom, Google Classroom.

Педагогічні працівники:

- обирають форми, методи і засоби дистанційного навчання, а також визначають доцільність проведення конкретного навчального заняття в синхронному або асинхронному режимі;

- використовують електронні освітні ресурси, створені педагогічними працівниками закладу освіти, а у разі використання інших електронних освітніх ресурсів забезпечують їх перевірку щодо відповідності державним стандартам освіти, типовим освітнім і модельним навчальним програмам, мові освіти, іншим вимогам законодавства у сфері загальної середньої освіти;

- здійснюють моніторинг і контроль якості дистанційного навчання;

- дотримуються безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час (домашніх завдань);

- використовують доступні засоби комунікації (телефонний, поштовий зв'язок тощо) для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання тощо);

- організують у синхронному режиму не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого навчальною програмою (решту навчального часу організують в асинхронному режимі);

- фіксують виконання навчального навантаження у журналах із позначкою «**дистанційно**»;

- налагоджують регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання з використанням форм навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання;

- підвищують свою кваліфікацію щодо використання інформаційно-комунікативних (цифрових) технологій в освітньому процесі;

- дотримуються вимог щодо захисту персональних даних учасників освітнього процесу в електронному освітньому середовищі.

Оцінювання результатів дистанційного навчання учнів передбачає, що:

- учні, які здобувають освіту за дистанційною формою, обов'язково проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання;

- результати оцінювання фіксуються у класних журналах і свідоцтвах досягнень;

- оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством;

- оцінювання може відбуватися очно або дистанційно (з дотриманням академічної доброчесності).

Облік навчальних занять

- У класному журналі зазначається режим проведення (синхронний, асинхронний) конкретного навчального заняття.

- Відмітка про відсутність учня робиться лише під час навчального заняття в синхронному режимі.

- Проведення всіх навчальних занять (незалежно від режиму проведення) датується відповідно до календарно-тематичного планування.

Організація контролю за виконанням освітніх програм та виконання суб'єктами дистанційного навчання державних стандартів освіти

Механізм моніторингу та контролю якості дистанційного навчання

- включає відстеження регулярності синхронної взаємодії;

- формування в учнів навичок самоконтролю;

- способи забезпечення академічної доброчесності в умовах віддаленості учасників дистанційного навчання;

- різні методи вивчення думки учасників освітнього процесу щодо недоліків і труднощів у навчанні;

- визначення потреби у навчанні педагогічних працівників та організація відповідного з навчання (у тому числі взаємонавчання педагогічних працівників одного закладу освіти) тощо.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

- якість проведення навчальних занять;

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Кадрове забезпечення школи здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства щодо функціонування закладу загальної середньої освіти. Чітко визначені та документально зафіксовані функціональні обов'язки усіх категорій педагогічних працівників.

Основні напрямки кадрової політики школи:

- оптимізація штатного розкладу та педагогічного навантаження;
- підготовка педколективу до організаційних змін;
- створення умов для безперервного підвищення кваліфікації педпрацівників та саморозвитку; для розкриття творчого потенціалу кожного педагога, його професійного самовдосконалення та формування згуртованого, дієздатного колективу однодумців.
- формування потреби у творчій самоосвіті впродовж усієї педагогічної діяльності.

У 2021/2022 навчальному році освітній процес у школі II та III ступенів забезпечує 32 педагоги, з них мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» 22 педагоги; «спеціаліст першої категорії» – 1; «спеціаліст другої категорії» – 6; спеціалістів – 3.

9 педагогам присвоєно звання «учитель-методист»; 8 – «старший учитель». Двоє педагогів є кандидатами фізико-математичних наук.

Вчителів української мови та літератури – 5; іноземної (англійської/німецької) мови – 6; зарубіжної літератури – 2; історії, правознавства – 2; математики – 3; інформатики – 3; фізики – 1; біології – 1; хімії – 1; географії – 1; трудового навчання – 1; фізкультури – 2; музичного мистецтва – 1; основ здоров'я – 2.

Для виконання освітніх програм школи на 2021/2022 навчальний рік передбачено використання затверджених Міністерством освіти і науки України **навчальних програм** з усіх предметів інваріантної складової; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм у єдину освітню програму (додаток), що дозволяє одержати запланований результат освіти – «модель» випускника.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності здійснюється відповідно до чинного законодавства. Заклад здійснює свою діяльність відповідно до Статуту.

Чернівецька загальноосвітня школа I-III ступенів №11 Чернівецької міської ради розташована за адресою: м.Чернівці, вул. Південно-Кільцева 7-Б. Це трьохповерхова будівля, здана в експлуатацію 1978 року, загальною площею 6313 м², обладнана відповідними інженерними мережами та технічним устаткуванням для забезпечення належних санітарно-побутових умов. Територія закладу частково огорожена та утримується в задовільному стані. Приміщення закладу типові, проектна потужність – 1050 учнів. У школі 40 класних кімнат та кабінетів, в т.ч.:

- 3 кабінети української мови та літератури;
- 1 кабінет зарубіжної літератури;
- 3 кабінети математики;
- 3 кабінети іноземних мов;
- 2 кабінети історії;
- 1 кабінет географії;
- 1 кабінет біології;
- 1 кабінет фізики;
- 1 кабінет хімії;
- 1 кабінет музичного мистецтва;
- 1 кабінет предмета «Захист України»;
- 2 кабінети інформатики, у яких обладнано 19 робочих місць з комп'ютером;
- 2 спортивних зали (великий та малий);

- 2 майстерні (обслуговуючої та технічної праці);
- 1 кабінет здоров'язберігаючих технологій.

У школі є актовий зал, бібліотека з читальним залом та приміщенням для зберігання літератури; медичний кабінет, що має лікарські препарати першої необхідності в повному обсязі; стоматологічний кабінет, їдальня на 150 посадкових місць, кабінет директора, приймальня, 3 кабінети заступників, кабінет для педагогічних працівників (учительська), кабінет психолога та соціального педагога, приміщення технічного персоналу, гардероб. На території школи розташований стадіон.

Приміщення школи відповідає Державним санітарним правилам та нормам і дає можливість реалізації освітніх програм, забезпечує повноцінне функціонування школи. Усередині і зовні є достатньо простору, а його використання функціональне й естетичне.

Стан приміщень – задовільний, освітлення відповідає санітарно-гігієнічним нормам.

Кожен навчальний кабінет укомплектований партами, стільцями для кожного учня; столами і стільцями для обладнання робочого місця педагогічного працівника в класних кімнатах, навчальних кабінетах; шафами, класними дошками у кожному навчальному кабінеті.

У закладі працює два кабінети інформатики (№9, №22), у яких обладнано 19 робочих місць із комп'ютером. Всі комп'ютери знаходяться в локальній мережі та підключені до мережі Internet.

Кабінети інформатики відповідають вимогам чинних Державних санітарних правил та норм облаштування й обладнання кабінетів комп'ютерної техніки в навчальних закладах, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 30 грудня 1998 р. №9 та Положенню про кабінет інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій навчання загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.05.2004 р. №407.

В управлінсько-господарській діяльності використовуються 3 комп'ютери.

Кожен навчальний кабінет має паспорт, в якому відображені загальні санітарно-гігієнічні умови приміщення кабінету, організація робочих місць, режим роботи кабінету, перелік методичної літератури, дидактичний та роздатковий матеріал, наочні посібники та технічне обладнання, постійні і змінні експозиції, в більшості кабінетів систематизовано навчально-методичне забезпечення.

Всі кабінети відповідають Положенню про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів, яке затверджене наказом МОН України за № 601 від 20.07.2004 р., Державним санітарним правилам і нормам влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу, які погоджені листом МОН України від 05.06.2001 р. за № 1/12-1459 та затверджені Постановою Головного державного санітарного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63, в них створені необхідні умови для занять. Навчально-методичне забезпечення дозволяє в повному обсязі виконувати навчальні програми, за якими працює колектив учителів.

Стан забезпечення сучасною комп'ютерною технікою в школі відображено в таблиці:

№	Назва показника	Кількість
1.	Персональний комп'ютер	28
	З них: підключено до Інтернету	28
2.	Ноутбук	5
3.	Планшет	2
4.	Проектор	4
5.	Принтер	4

б.	Мультимедійна дошка	4
б.	Телевізор	20

Завдяки підключенню до мережі Інтернет заклад здійснює електронний документообіг. Електронна адреса закладу: cvznz11@gmail.com. Сайт закладу: <http://znz-11.cv.ua>.

Основними напрямками діяльності Чернівецької загальноосвітньої школа I-III ступенів №11 в процесі інформатизації є: інформаційно-технічне забезпечення школи; підвищення компетентності вчителів та учнів в оволодінні сучасними інформаційними технологіями; інформатизація освітнього процесу в школі; моніторинг якості освіти; розвиток віртуальної бібліотеки; розширення локальної мережі школи, участь в інтернет - проєктах; електронний документообіг; використання інформаційних технологій в освітній статистичній звітності.

Матеріально-технічна база – необхідна умова функціонування школи і реалізації програми розвитку. Тому школа працює над подальшим удосконаленням матеріально-технічного забезпечення сучасним навчальним і спортивним обладнанням, інформаційно-технічними засобами тощо.

Щороку проводиться поточний ремонт шкільних приміщень та капітальний за необхідності та наявності коштів. Проведено велику організаторську роботу по естетичному оформленню коридорів, класних кімнат, навчальних кабінетів, їдальні, рекреацій, підібрано кольорову гаму. В закладі чітко простежується єдиний підхід до оформлення всього приміщення школи.

Школа мала проблему з опаленням та була учасником проєкту «Енергоефективність у будівлях бюджетної сфери у м.Чернівці», який реалізується Чернівецькою міською радою за підтримки міжнародної фінансової організації Північної Екологічної Фінансової Корпорації NEFKO та Фонду Східноєвропейського партнерства з енергоефективності і довкілля.

З 10 березня 2020 року та протягом 2020/2021 навчального року проведено роботи, відповідно до проєкту: утеплено фасад школи, замінено старі вікна на металопластикові, модернізовано систему опалення та вентиляції.

Проблемним об'єктом залишається вестибюль школи, де демонтовано вагонку та ще не проведено ремонтних робіт.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом **моніторингу якості** проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), відповідно до графіка внутрішньошкільного контролю; проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів школи у Всеукраїнських учнівських олімпіадах з навчальних предметів різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проєктів та участі в роботі БМАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності планується через систему роботи методичної ради, методичних об'єднань, педагогічної ради та психолого-педагогічного семінару, творчих груп;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти запланований у плані роботи психолога;

- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через систему післядипломної освіти педагогів, веб-платформи та різні форми методичної роботи.

Освітня програма закладу базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Школа покликана підготувати учня - **випускника базової основної школи, який володіє певними якостями і вміннями** на рівні вимог державних освітніх стандартів; успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.